

E-MASTERY ACADEMY
Plot No.45, H-Sector N-4 Cidco
Aurangabad

घातांक

घातांक म्हणजे कोणत्याही संख्येने स्वतःला किती वेळा गुणले आहे ते दर्शविणारा अंक होय. घातांक हा नेहमी डोक्यावर दर्शविला जातो आणि खालच्या संख्येला पाया म्हणतात. जर संख्या गुणाकारात असतील आणि त्यांचा पाया सारखा असेल तर अशा वेळेस घातांकाची बेरीज करावी.

जर संख्या भागाकारात असतील आणि त्यांचा पाया सारखा असेल तर घातांकाची वजाबाकी करावी.

कोणत्याही संख्येच्या घाताचा घात असेल तर घातांकाचा गुणाकार करावा.

कोणत्याही संख्येचा 0 वा घात असल्यास उत्तर नेहमी 1 येते.

कोणत्याही संख्येचा पहिला घात असल्यास उत्तर तीच संख्या येते.

जर दोन संख्या बरोबरीत असतील त्यांचा पाया सारखा असेल तर अशा वेळेस त्या संख्यांचा घातांक ही सारखाच असतो.

जर संख्या गुणाकारात किंवा भागाकारात असतील व त्यांचा पाया भिन्न परंतु घातांक सारखा असेल तर अशा वेळेस त्या पायांना एका कंसात घेता येते.

जर अंशातील संख्या छेदात गेली किंवा छेदातील संख्या अंशात गेली तर घातांकाचे चिन्ह बदलते.

ऋण भारित संख्येचा घातांक सम संख्या असेल तर उत्तराचे चिन्ह '+' येते आणि ऋण भारित संख्येचा घातांक विषम संख्या असेल तर उत्तराचे चिन्ह '-' येते.

कोणत्याही संख्येचा गुणाकार व्यस्त म्हणजे 1 भागिले ती संख्या होय.

घातांकित संख्येचा गुणाकार व्यस्त म्हणजे घातांकाचे चिन्ह बदलणे होय. मात्र मूळच्या संख्येचे चिन्ह बदलत नाही.

कोणत्याही संख्येला तिच्या गुणाकार व्यस्ताने गुणल्यास उत्तर 1 येते.

कोणत्याही संख्येस तिच्या गुणाकार व्यस्ताने भागल्यास उत्तर त्या संख्येचा घातांक दुप्पट होतो.

व्यवहारी अपूर्णाकाचा गुणाकार व्यस्त म्हणजे एक तर तो अपूर्णाक उलटा करा किंवा त्या अपूर्णाकाच्या घातांकाचे चिन्ह बदला. मात्र दोन्ही क्रिया एकाच वेळी करू नये. तसेच मूळच्या अपूर्णाकाचे चिन्ह बदलत नाही.

एखाद्या संख्येस 10 च्या धन घातांक रूपाने गुणले असता घातांकात जेवढे अंक असतील तेवढे अंक दशांश उजवीकडे सरकतो.

एखाद्या संख्येस 10 च्या ऋण घातांक रूपाने गुणले असता घातांकात जेवढे अंक असतील तेवढे अंक दशांश डावीकडे सरकतो.

एखाद्या संख्येस 10 च्या धन घातांकाचे भागले असता घातांकात जेवढे असतील तेवढे अंक दशांश डावीकडे सरकतो.

एखाद्या संख्येस 10 च्या ऋण घातांकाचे भागले असता घातांकात जेवढे अंक असतील तेवढे अंक दशांश उजवीकडे सरकतो.

